

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Bötheborgska Magazinet.

Torsdagen, den 6 Martii 1766.

Fortsättning af den i N:o 8 påbegynta Orda: Lista.

- G.** som än icke är torr om öronen, et gubbe näbb.
- Gamma**, öfverhoya med gåckeri. **Gamm**, sådant snack.
- Gasna**, skorfratta. Et **Gassmelöje**.
- Gau**, inäll, qwiel. **Gaubet**, snällhet.
- Gå** stort ärende, bjuda til bröllop.
- Gäterds**, wallpiga. **Gåtesmark**, där bokstapen går i wall. **Gåta**.
- Genhösta**, **Genhöfwa**, utskänna, swara twärt. **Genhösta**.
- Glamma**, föra tadel = snack uti bygden och göra sig lustig öfwer främwarande.
- Glamn**, sådant gåckeri. **Glamma**.
- Glappa**, tryta, slå felt. När alting gläpper, så gläpper ej ståtaregängen.
- Gleppa**.
- Glyfull**, begabbare. **Gly**.
- Glysa**, tiitta af förwetenhet. **Hwad glyser du efter?** **Glysa**, **Glisa**, skina.
- Glys** = ögd, **Glås** = ögd, **ljus** = ögd. **Glysa**.
- Gnadoll**, **Gnada**, **Gnater**, knarrig. **Borta** som en skada, **hema** som en gnada. **Gnata**.
- Göla**, **G dur**. **Gråta**. **Göla**.
- Gre**, ilak. **Han är intet gre af sig**. **Gre**.
- Gre**, **Gre ut r. er**. en garn = hafswa, göra hanne rebdig. **Gre ut gåtan**, uttyda hanne. **Ogre** hafswa, trasig, oreddig. **Här är så mycket ogyrdt**. **Greä**.
- Grebb**, häst, mår. **Grebja**.
- Griog**, **Greog**, nogräknad om tiden.
- Grönskilling**, **stia** = eller **pilt** = unge, en
- H.**
- Habbaret**, kamaren utanför bondens stuga. **Häbar**.
- Hafwa** inret at se af, **wara** utfattig.
- Hage**, nästan allt hwad inhägnadt är. **Frågårdshage**. **Kålhage**. **Ungbage** etc.
- Haggård**, **gårdesgård** däromkring. **Hage**.
- Hahn**, skamslat.
- Hampetroll**, et dåligt stycke människja, ofnygg, som hamsar sig illa och fer ohamsam ut. **Hampespoke**.
- Hamsa** sig, klåda sig. **Ohamsam**, **Ohamsig**, slurwigigt påklädd. **Hamsa**.
- Hära** smör, rensa det från här och annat snack.
- Heden** qwinna, som icke blifwit kyrkotagen efter barnsörden. **Hedet** barn, odöpt. **Jag har sett någorstädes utom Bohuslan**, at när en sådan dödd blifwit, **har man burit** liker genom kyrkan, at på det sättet christnas, innan det kunde begrafsas på kyrkogården.
- Hejra**, plural. **Hejror**, glesa sådesstånd. **De stackars hejrcra**.
- Hellsfyr**, eller rättare **Hellsfyr**, *nomen diaboli*. **Hwad**, **Hellsfyr**, är detta? **Hellsfyr** skal taga dig. **Det ger jag hellsfyr**. **Gad til Hellsfyr**. **Det** skal blifwa et hellsfyras wäsende.
- Mera en annan gång.
- R Stads:

Stads-Nyheter.

Göteborgska Werel-priset.

Hedagen den 1 Martii, 70 Mart R:nt på Hamburg.

Föreställning til Herr författaren af Göteborgske Spionen rörande des påminnelser i N:o 7. wid Göteborgska Magazinet.

Jag beklagar, at M. S. nog förhastat sig med sina påminnelser, och gjort sig öfvermåttan angelägen at inblandat mig uti en twist, som mig icke angår. Ty ej hade jag skrivit den så högt kländrade versen, icke heller hade jag förswarat den; det war icke jag, som förgripit mig emot de poetiska helgedomar. Och alltså kunde jag ursäktligen försäka den hedren, at i förevarande anhängigt gjorda twistemål correspondera. Doch denna gången wil jag berjena mig därpå, ehuru litet det roar mig at hafwa besättning med siff. Jag wil göra M. S. en föreställning.

Skal jag döma af meningarne, så äro benämnde påminnelser författade af två äne fridigt tänkande personer. Den ene har skrivit det wackra på första sidan, ty där råder et godt hjerta och sedigt tankesätt: föreläsningen däremot är skriven af den andra handen. Hvad den ene hållit för småfater, och ansett såsom osmakeligt at ropa öfwer, samt mindre ansändigt för denna orten: det har den andre med en häftighet förfäktat, som den ädlare delen af läsare til äfwenlys anser med mistånd. Det är endast med denne sednare jag nu kommer at språla om et och annat.

Stulle man ej få lof utan anmärkning, at föreställa sig det, at när en Ambets-Boet gör versar, leserwerer han wisseligen sådane, som äro af snillet och konsten utarbetade? Och angående Närings-Boeter eller sådane, som med sina qwaden upwakta förmögne contrahenter, rika sterbhus, ic. i hopp om denägen handräkning och en rik penning för omålet; så läser om dem präfwis skaligt, at så framt deras werk ej äro förträffelige, eller om de i sit stoft besita sig om toma smides-hud, måga de, til skalbetonstens och sedernes belagd, både granstas och häcklas ålärodeligen. Ingen fara, at ju andre författare af skaldestycken likaledes böra hålla sig inom lagarnes skängsten, nämligen så wida ske kan och tanken intet förlorat i sin styrka. Om och en person, hwars prydelige egenstaper äro kände i wår bygd, men som wil wara otånd, stikat mig en andaktig tanke på vers under Passions-tiden; så war selsive tiden en gynnande omständighet, til at med lättflytande drag och listiga uttryck åtnöjas, och för öfritigt sätta sin upmärksamhet på saken mer än på orden; så at jag billigt wis kallat versen wacker, hwilket jag än gör, fastän jag litwal holler med werens författare, at här icke wille försötas något mästterprof, hwilket om så än warit, hade lifafullt upbröt ledsnad hos en tabel-hut. Och om någon påstår, at jag woldt råda bot för felet, så emedan jag annars gerna öfwerjer småfater, när husfoudsaken är ren, trodde jag aldraminst, det någon skulle tänka, at öfwerträdelser emot Dakiska vers-lagarne mer wanhedra wår ort, än en häft och, til en del, obefogad critique, särdeles då den wetat röja sig nu andra gången, och sedan man fått anledning at, rätt eller orätt, gifva personens namn, uti hwilken omfisthet det litwal warit hedertligt at sluta gemast, hälle än at bruta på nytt en hop anfall, dem jag ej wil utmärka med rätta namnen.

Det kan wäl handa, at de som endast äro bewandrade med versar uti belles lettres, flöta sig på bibliska och Ryrfo-talesfatt. Men så de icke tålas, såsom uti en Pensions vers? Eddana hanwa wi en mängd utaf, de äro med tiden blesne i wårt språk införskifwade, och wi förstå dem wäl, om wi wisse. När Herr Lowth, på den åberopade sidan 93, anförer, at i de Österländske poemer, som skola wära rätt majestätiske, följa förblomerade, och ofta driftigt wägade, talesfatt nästan jämt och samt uppå hwarandra från början til slutet, under tiden öfwer all måtta; så säger den bestedelte Poeten strax bredwid, at mycket af det Österländningarne tycka om, faller ej wäl för wära Europeiska öron, hwilke i dy mål äro kanske altförmycket laggranne. Detta är en Wäns ömdöme, som ej endast druckit sin fast ur sin Nations, uti Latinste och Fransiska städer, utan och ur de Sveciske, ja det som wida mer sällsamt må anses, uti de Hebreiske. En sådan förnam Poet har Sverige i Upsala, Herr Professor Carl Turinilius, hwilken dock ännu gått längre, såsom tillika en så stor tannare af Wra hille poeter.

Jag wil stönda mig, och ärindrar, at man redan i Magazinet No. 9, förklarar, både hwad det ordet stoft, och hwad hela talesfattet kasta sig ned i stofret, betyd. Jag wil säga: Kallwetterne bleswo utredde, men den gången ej sammanlagde, hwilket jag ser wära nödigt. Wårt stoft, säger, wi arme, skröplige människor, måste söger, n äste, kasta sig ned i stofret, säger, förödmjuka oss, och ärkänna wär owar dighet til att det goda, Staparen och Frelseren of betert. Detta ihoplatat gör en väforuten mening; wi arme människor måste ödmjuka oss och ärkänna wär owar dighet. Således är meningen af ordet stoft på båda ställen förblomerad, och, i sådant hänseende, enahanda: men på senare stället bör desamma ej wyckas ur sammanhanget med de öfriga orden, som tillsammans utgöra et helt talesfatt, och detta bör förstås efter det begrep, som talesfattet en gång fatt. Således hade man och kunnat spåra den påminnelsen om ordalekar, såsom hit olämpelig; utom de, at ingen billig granskare låter wisa sig hård emot dem, då hela versen wittnar at författaren ej welat följa någon konst däruti, utan, at något sådant inkommit liksom öfdrwarandes, i hwilken händelse det snarare kan anses såsom något intagande, efter ämness beskaffenhet.

För den anmärkningens skull som gjordes därå, at blodswetten säges stå, anmärktes det tillbaka, at om flytande ting, som utbrista, säger man och i dagligt tal, at de stå, såsom de falla. Et exempel bles anförde, som kunnat wära nog at afholla ytterligare critique om et så öfkyldigt ord. Man säger och flyta i sweat, at utmärka den wätkans myckenhet.

Den föreläsning som nu widtager, tablar å nyo de påstådde selen, som versens författare redan en gång umat hwem som wil och holler det mödan wärde, at tadla på efter godtycke, ehuru äfwen dyslita, dock kanske såsom någre små fläckar, träffas i wära ypperlige Poeters skrifter, som nötas af wära händer. Et ord wil jag anförä om den Michaeliske versen, at Hr. Hofrådet Michaelis ej annorlunda skrider til at göra vers, an då han på sina så mellansunder wil minna sinnet och roa sig med et biwert, då lusten faller på honom, at i poetisk styl öfversätra tankar och ord af en biblisk psalm eller kapitel i fullt ljus, hwarigenom mågen skön och uplysende tanke kommit uti seres tandslap. Wänne det pryder någöndera af oss, at sörwagas öfwer hans afwikelser ifrån Boileaus lagar i knapp wändning? då Poeter bland hans egne lands-

landsmän skona honom med utrop öfverlydt, liksom skulle han därmed wilja kasta dem och flere uti jag wet ej hwad för slags tider. Dyligt utrop har dock nu kunnat göras öfver mig, för det jag wägar införa uti min No 9 et par stycken ur det ärliga Brev til Folket, upmärksam som jag war på tankarne långt mer, än om et som hwilade på rätta stället eller ej. Jag wil ej bruka repressalier med något utrop tillbaka emot den, som welat säga oss, at det war sat samma i Österlandet, at äta bröd, som at göra en god måltid. Sådana misstag, större och mindre, får man ofta, hwar och en i sin konst, i sin wetenskap, både höra och läsa; men mycket får hällas til godo i tyfhet, för at undwita anseende af at wilja mästtra och häckla all ting, hwilket på slutet sätter ond blod, gör sinnet bittert och pedanten förhatelig.

Slutligen saknar jag uprigtighet wid uttolkningen af min Latinska anmärkning i No 8. Jag skref om et ord, mycket gängse i Dannemark, men et landskaps ord i Sverige, och twiswelsutan en lemning i Bohuslän efter Danska tiden. Då ofwärbemålte Herr Michaelis gaf sig tid at lära Swenska språket, hade man i synnerhet tilfälle at förråda den mening, som man insupit här hema, liksom wore vårt språk en doter af det Hebreiska, hwilket han ej biföll, och då man anförde äfskilliga ord exempel-wis, såsom lika i båda språken, gaf han därtill andra orsaker wid handen, bland hwilkas antal äfwen den war, som finnes i noten. Någon gång kom ock at nämnas om det onrörda ordet, hwilket jag self icke hade mig den tiden bekant såsom i Bohuslän, utan, såsom i Dannemark, bruteligt. Denna underrättelsen och det mera, som jag här föreställt, hade min Herre kunnat inbenta, om han welat, munteligen; bättre än at ifrån trycket twinga mig til genstwar, dem jag för denna gången, som sagt är, ej welat mig undandraga.

Små Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen födde 7 gosse- och 4 flicko-barn: Döde Manufacturisten Johan Betulander, af tårande feber; Beslags-karlen Olof Gunnarström, af wattusot; Slagtare-Gefällen Swen Andersson Ahlgren, af feber och blodsvotning; Snidkaren Olof Wennerbergs Enka, Malena Andersdotter, 82 år, af ålderdom; 1 Enka och 1 barn, af slag.

I Tyska Församlingen födt 1 barn: Död Madame Anna Elisabeth Gay, 76 år, af ålderdom.

I Kronhus-Församlingen födt 1 barn.

Kundgörelser.

På Kongl. Wäst-Contoiret härstädes äro ännu några exemplar til finandes af Bihang til Riksdags Tidningen No 75, angående Borgmästaren Kierrman, och des associerades förbrytelse och straff, för 24 öre Små exemplaret.

Äf den förleddet är i Hamburg månads-wis utkomne uppbyggeliga tractaten, kallad: Belustigung des Geistes, oder Ermunternde Betrachtung über die wunderbare Haushaltung Gottes in den neuesten Zeiten, finnas exemplar til salu för 28 Dalers Små hos Boktryckaren Lange Junior.